

**CONCURSUL NAȚIONAL DE OCUPARE A POSTURILOR DIDACTICE/CATEDRELOR
VACANTE/REZERVATE DIN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR
iulie 2024**

Probă scrisă

LIMBA ȘI LITERATURA RROMANI MATERNĂ

Model

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de patru ore.

Drabaren o təksto thaj xramosaren nùmaj rromanesθe so mangel pes and-e pučhimata dine maj tele!

Varekana, and-jekh tikno fòro, živelas jekh phuro butărno savo kerelas khelnorre. Savorro berś kerelas kamipnaça but šukar khelnorre.

And-e Krećunesqo Anglodives, o phuro butărno gelās e khelnorrença and-o fòros te bikinel len. Vov bikinelas e khelnorre vaś cīra love. Vov kerelas e khelnorre kaj e čhavorre te lošaren pen lenθar and-i Krećunosqi texarin.

And-jekh berś, palal so bikindās savorre khelnorre, avilindoj khere, ačhilās paśal jekh kheresqi felāstra kaj beśelas jekh ćorri familia. Vov kamlās te dikhel so khelnorre xudine e čhavorre andar kodova kher. O glāso e trine čhavorrenqo phenelas:

- Te avelas amen jekh khelnorro, avelas amenqe dōsta s-ol trinenqe! Khelasas amen khethanes, na xasas amen vaś lesqe!

O phuro žanglās ke na mai si les nijekh khelnorro. Vov but kamelas te del vi len vareso. Tha` so te dikhen p-o fūndo e gonesqo maj sas jekh khelnorro. Kadja bari loś kerdās e trine čhavorrenqe.

P-o drom, gelindoj khere, o phuro godīsarelas pes: „Kamavas te kerav kazom khelnorre kaj te dav sarkone čhavorresqe andar i lùmja, maj but kodolenqe kaj si ćorre, savenqe na kinel lenqe khonik.”

Sar žalas p-o drom, dikhlās and-o iv jekh buznōrri savi dikhelas lesθe rovindoj.

- O ćorro živutro, so si tuça, so dukhal tut?

I buznōrri sas maladi k-o punro. O phuro, sar žanglās vov, phandās laqo punro thaj vastdās la te vazdel pes. Atūnc, lośali, i buznōrri, phendās e phuresqe:

- Dikhav ke si tut jekh laćho ilo. Tiro kamipen avela ćacípen.

Andar o ćeros avilās jekh drabardi sània, cirdini šukare buznorrenθar. O phuro unklilās and-e laθe thaj xurāndilās karing o ćeros, and-jekh paramiçaqi lùmja. Lesqe ćorre gada paruvden pen and-e aver lole šukar gada.

Palal varesode vaxt, xatārdās sar mukhen pen tele, and-jekh ivārdo them. Kothe, and-jekh kherorro, maj but tiknorre sar kodola andar i paramiçi, ažukārenas les lošale. E tiknorre sas but thaj ažukārenas te phenel lenqe o phuro save khelnorre te keren. Khethanes, o phuro thaj e tiknorre kerenas khelnorre vaś sarkon čhavorro andar i lùmja.

Akana, o phuro sas but lośalo ke savorre čhavorre xudena, Krećunosθe thaj avere dēsese, o kamlo khelnorro. Atunçaθar o anav e phuresqo sas o Phuro Krećuno. Vov anel e čhavorrenqe lośalimata.

Čhavalen, čhajalen tume kamen te aven e Phure Krećunosqe vastditōrā? Atūnc trebal kaj te godīsaren tumen te vastden vi e ćorre čhavorren, te keren vi len lošale!

(Kon si o Phuro Krećuno?- adaptàcia thaj o amboldipen kerde kaθar i Jonel Kordovan)

SUBIECTUL I

(30 de puncte)

1. Xramosaren savo si o titulo, o autòro thaj e personàžură andar o dino tèksto! **4 pùnttură**
2. Ambolden rumunikanes e anglutne 12 rèndură andar o tèksto dino maj opre! **6 pùnttură**
3. Nakhaven i sintagma **o lačo ilo** andar le savorre 8 kèzură (nominativo, akuzativo, genitivo, dativo, lokativo, ablativo, sociativ-instrumentàlo vi vokativo), vi ka-o jekhipen, vi ka-o butipen! **6 pùnttură**
4. Den i paradigma e kernavnăqi/ e verbosqi **kamel** ka-e savorre vaxta e indikativone modosqe (o akanutno vaxt, o avutno vaxt, o imperfèkto, o nakhlo vaxt thaj o po but sar perfèkto vaxt)! **10 pùnttură**
5. Alosaren andar o dino star pronòmbrură! Xramosaren kaj savo kèzo si von! **4 pùnttură**

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

1. Kana tume drabaren o oprutno tèksto, so tume xatären? Xramosaren palal so tume mangel/ kamen te phenen maj but, and-e 10 rèndură, p-i kadaja tèma! **10 pùnttură**
2. Vakären, and-e 15-20 rèndură, palal **Sar thaj kana keren jekh rolosqo khelipen? Save si e etàpe e rolosqe khelipnasqe?** **10 pùnttură**
3. Xramosaren, and-e 10 rèndură, so tume xatären andar o mothovipen: **O Devel kerel buti andar e manuša. Vi ame trebal te avas le Devlesqe traditòră?** **10 pùnttură**

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

1. Keren jekh **butăqi fiša** savi šaj te utilizisaren/ labären la ka-e klasaço kotor **O adžektivo/ i pašnavni**, i štarto klàsa! **10 pùnttură**
2. Xramosaren, and-e 15-20 rèndură, palal **Sar siklăras le siklövnen jekh narativo tèksto utilizisarindoj i konversàcia?** D-ašti te lien sar eksèmplo/ misal o siklăripen le tekstosqo „*Kon si o Phuro Krećuno?- adaptàcia thaj o amboldipen kerde kaθar i Jonel Kordovan*”. **10 pùnttură**
3. Prezentisaren, and-e 10-15 rèndură, **duj siklăripnasqe metode save labăras/ utilizisaras and-e rromane čhibăqe òre!** **10 pùnttură**